

Súd: Okresný súd Zvolen
Spisová značka: 8P/240/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6723203869
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Banský
ECLI: ECLI:SK:OSZV:2023:6723203869.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Zvolen v konaní pred sudcom JUDr. Petrom Banským v právnej veci navrhovateľa - manžela: A. A., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom B. X, XXX XX C. D., občan SR proti manželke navrhovateľa: E. A., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom A. – F. XX, XXX XX A., t. č. C. XXXX/XX, XXX XX C. – C., občan SR, zastúpenej: JUDr. Andrea Stupárová, advokátka, so sídlom G. XXXX/XX, XXX XX H. I., za účasti maloletého dieťaťa: J. A., 27. 04. 2022, občan SR, maloleté dieťa bytom ako matka, maloleté dieťa zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen, v konaní o rozvod manželstva a úpravu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode manželstva, takto

rozhodol:

I. Súd manželstvo A. A., nar. XX. XX. XXXX a E. A., nar. XX. XX. XXXX uzatvorené dňa 19. 02. 2022 v C. D., zapísané v knihe manželstiev matričného úradu Staré Hory, vo zväzku 5, ročník 2022, na strane 85, pod poradovým číslom 1, r o z v á d z a.

II. Súd maloletého J. A., nar. XX. XX. XXXX z v e r u j e do osobnej starostlivosti matky E. A., nar. XX. XX. XXXX.

Otec maloletého A. A., nar. XX. XX. XXXX je p o v i n n ý prispievať na výživu maloletého J. A., nar. XX. XX. XXXX výživným v sume 200,- EUR mesačne vždy do 20.-teho dňa v mesiaci vopred k rukám matky počnúc dňom právoplatnosti rozhodnutia o rozvode manželstva.

III. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľ sa svojím návrhom domáhal, aby súd jeho manželstvo rozviedol a maloletého J. zveril do výchovy a opatery matke a otca zaviazal platiť výživné vo výške 150,- EUR mesačne.

Svoj návrh odôvodnil tým, že s odporkyňou uzatvoril manželstvo 19. 02. 2022. Manželstvo uzatvárali celkovo po 9 ročnom vzťahu a dvoch rokoch spolužitia v spoločnej domácnosti. Už pred uzavretím manželstva sa niekoľkokrát rozišli, pričom počas manželstva sa aj citovo a fyzicky odcudzili, čo vyústilo k tomu, že koncom mája 2023 on odišiel do prenajatého bytu v Harmanci, kde teraz býva. V súčasnosti s manželkou komunikuje minimálne a výlučne ohľadom starostlivosti o maloleté dieťa. Nakoľko súčasný manželský vzťah neprospeje a ani v budúcnosti určite nebude prospievať k vytváraniu priaznivého prostredia pre výchovu syna žiadal, aby súd ich manželstvo rozviedol a dieťa zveril do výchovy a opatery matke. Poukázal na to, že pracuje ako vodič vysokozdvížneho vozíka a jeho príjem je 1.100,- EUR mesačne. Na základe týchto skutočností žiadal, aby súd rozhodol tak ako je vyššie uvedené.

2. Súd z rozhodnutia Okresného súdu Zvolen č. k. 8P/223/2023-21 zo dňa 06. 09.

2023 zistil, že týmto rozhodnutím súd zamietol návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia v rámci ktorého sa domáhal zverenia maloletého do výchovy a opatery matke a zároveň určenia výživného ako aj úpravy styku. Z odôvodnenia vychádza, že otec žiadnym spôsobom neosvedčil potrebu bezodkladnej úpravy pomerov účastníkov ako základnej podmienky pre nariadenie požadovaného neodkladného opatrenia.

Proti uvedenému uzneseniu podal navrhovateľ – otec odvolanie, podľa ktorého matka nemá výlučné právo rozhodovať z vlastnej vôle kde, v koho prítomnosti a po akú dobu môže byť styk otca s maloletým. Taktiež poukázal, že konanie o rozvode môže trvať dlhšiu dobu. Direktívne určovanie možnosti styku zo strany otca považuje otec za prejav ješitnosti, či osobnej pomsty voči nemu. Hoci si otec váži, že matka maloletého pracuje aj popri poberaní rodičovského príspevku nerozumie prečo sa on nemôže postarať o maloletého, ale tento je ponechaný v starostlivosti matky.

Odvolací Krajský súd v Žiline svojím uznesením č. k. 15CoP/125/2023-54 zo dňa 16. 11. 2023 potvrdil uznesenie okresného súdu z čoho teda vyplýva, že otec nebol v rámci odvolania úspešný. Zo samotného odôvodnenia v bode 7. vyplýva, že odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia a preto konštatuje správnosť jeho záverov. Podľa krajského súdu neexistuje naliehavá potreba úpravy pomerov maloletého dieťaťa a teda neboli splnené zákonné podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia. Inštitút neodkladného opatrenia je mimoriadnym procesným prostriedkom, ku ktorému sa pristupuje len vo výnimočných prípadoch, keď ide o ohrozenie záujmov maloletých detí. Maloletý je fakticky v osobnej starostlivosti matky, výživné zo strany otca je riadne a dobrovoľne plnené, pričom matka otcovi v styku nebráni preto nie je daná naliehavosť rozhodovať o pomeroch maloletého v tomto smere. Hoci styk neprebíha podľa predstáv otca a jeho rozsah a podmienky určuje matka odvolací súd mal osvedčené, že stretávanie je otcovi umožnené pravidelne, dokonca za prítomnosti jeho rodičov, preto nie je dôvod na nariadenie neodkladného opatrenia ani ohľadne úpravy styku.

Na záver odvolací súd poukazuje, že je povinnosťou rodičov povzniesť sa nad svoje osobné rozpory a nezhody a riešiť vzniknutú napätú situáciu hlavne v prospech maloletého dieťaťa. Na základe tohto by sa v prvom rade mali rodičia o styk s dieťaťom dohodnúť.

3. Súd vo veci dôkazov týkajúcich sa navrhovateľa zistil, že otec v súčasnosti býva v K. D., pričom správanie menovaného nebolo prerokované Komisiou verejného poriadku.

Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny vo veci zisťovania pomerov u otca bolo zistené, že tento býva so svojou priateľkou v prenajatom dvojizbovom byte na 3. poschodí. Poriadok a hygiena v domácnosti boli na veľmi dobrej úrovni, pričom bytové podmienky u otca sú pre maloletého vhodné. Otec uviedol, že pracuje v spoločnosti DOKA DREVO, s.r.o. s príjmom 1.000,- EUR v čom je zahrnutý aj daňový bonus. Otec uviedol, že maloletý je zdravý.

Súd z výpisu ohľadom príjmov otca za posledných 12 mesiacov zistil, že priemerný mesačný príjem otca je vo výške 1.117,98 EUR.

4. Súd vo veci dôkazov týkajúcich sa manželky navrhovateľa – matky maloletého dieťaťa zistil, že táto poberá rodičovský príspevok v sume 473,30 EUR a zároveň aj mzdu približne 500,- EUR.

Súd zo správy zo šetrenia pomerov Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny u matky zistil, že matka žije na adrese C. XX, C. – C.. Jedná sa o dvojpodlažný rodinný dom, ktorý je v prenájme. Na prízemí býva jej sestra s maloletou dcérou a partnerom. Na poschodí býva matka maloletého, stará matka maloletého a starý otec. Ošetrojúcou lekárkou je MUDr. Danka Uhríková. Matka je t. č. na rodičovskej dovolenke. Otec začal posilať výživné od júna 2023. Matka požaduje výživné vo výške 200,- EUR.

5. Na informatívnom stretnutí rodičov obidvaja uviedli, že s rozvodom súhlasia. Vo veci zverenia maloletého do výchovy a opatery matke vedia uzavrieť rodičovskú dohodu.

6. Otec na pojednávaní uviedol, že súhlasí s tým, aby maloletý bol zverený do výchovy a opatery matke, ďalej trvá na rozvode manželstva a v súčasnosti nechce úpravu styku. Vo veci výživného žiada, aby súd určil výživné vo výške 150,- EUR mesačne.

Okrem tohto súdu doložil aj písomné vyjadrenie, v ktorom uvádza, že on pravidelne matke posila sumu 150,- EUR. Zároveň tam poukazuje na určité skutočnosti, ktoré by sa mali týkať maloletého vo veci úpravy styku, avšak nakoľko otec na tomto netrval tak k uvedenému sa súd nebude bližšie vyjadrovať.

7. Súd z ústneho vyjadrenia manželky navrhovateľa na pojednávaní zisti, že táto

žiada, aby súd manželstvo rozviedol, maloleté dieťa jej zveril do výchovy a opatery a určil výživné vo výške 200,- EUR. Poukázala aj na to, že v súčasnosti už maloleté dieťa – Andreja nekojí, avšak okrem nákladov, ktoré vyčíslila jej právna zástupkyňa je aj nútená kupovať kojenecké mlieko značky Beba, čo vyjde na 58,-EUR mesačne, keďže kupuje dve balenia a každé stojí 29,- EUR.

8. Súd z písomných a ústnych vyjadrení právnej zástupkyne manželky navrhovateľa čo sa týka maloletého dieťaťa, keďže rozvod nebol sporný, súd poukáže len na tie veci, ktoré sa týkajú výšky výživného. Čo sa týka výdavkov matky táto uviedla, že náklady na maloletého mesačne sú: úrazové poistenie 13,- EUR, oblečenie 30,- EUR, hygienické potreby 80,- EUR, vitamíny, lieky, lekárne, prevencia, drogistika 20,- EUR, knihy, hračky 15,- EUR, strava 100,- EUR, voľnočasové aktivity 25,- EUR, spolu predstavuje uvedená suma 283,03 EUR. Okrem iného ešte poukázala aj na náklady na bývanie, ktoré sú na televízor, internet a mobil 70,- EUR, energie, električka, nájom 20,- plus 150,- EUR, strava 200,- EUR, hygienické potreby 40,- EUR, oblečenie 30,- EUR. Spolu je to 818,- EUR. Zároveň k nákladom na platenie nájomného doloží aj čestné prehlásenie, kde prenajímateľka A. J. potvrdila, že E. A. jej platí vždy k rukám nájom vo výške 150,- EUR a za električku 20,- EUR.

9. Podľa § 1 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. (ďalej len „zákon o rodine“) manželstvo je zväzok muža a ženy, ktorý vzniká na základe ich dobrovoľného a slobodného rozhodnutia uzavrieť manželstvo po splnení podmienok ustanovených týmto zákonom.

10. Podľa § 1 ods. 2 zákona o rodine účelom manželstva je vytvoriť harmonické a trvalé životné spoločenstvo, ktoré zabezpečí riadnu výchovu detí.

11. Podľa § 18 zákona o rodine manželia sú si v manželstve rovní v právach a povinnostiach. Sú povinní žiť spolu, byť si verní, vzájomne rešpektovať svoju dôstojnosť, pomáhať si, starať sa spoločne o deti a vytvárať zdravé rodinné prostredie.

12. Podľa § 22 Zákona o rodine, k zrušeniu manželstva rozvodom možno pristúpiť len v odôvodnených prípadoch.

13. Podľa § 23 ods. 1 Zákona o rodine súd môže manželstvo na návrh niektorého z manželov rozviesť, ak sú vzťahy medzi manželmi tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spoluzitia.

14. Podľa § 23 ods. 2 zákona o rodine súd zisťuje príčiny, ktoré viedli k vážnemu rozvratu vzťahov medzi manželmi, a pri rozhodovaní o rozvode na ne prihliada. Súd pri rozhodovaní o rozvode vždy prihliadne na záujem maloletých detí.

15. Podľa § 24 ods. 1 zákona o rodine v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

16. Podľa § 62 ods. 1 zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

17. Podľa § 62 ods. 2 zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

18. Podľa § 62 ods. 4 zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

19. Podľa § 62 ods. 5 zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

20. Podľa § 75 ods. 1 zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

21. Podľa § 76 ods. 1 zákona o rodine výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

22. Súd na základe vykonaného dokazovania mal preukázať, že návrh navrhovateľa čo sa týka rozvodu manželstva a zverenia maloletého dieťaťa do výchovy a opatery matky je dôvodný a zároveň čo sa týka určenia výšky výživného vo výške 150,- EUR tak nie. Čo sa týka rozvodu manželstva súd poukazuje na to, že medzi manželmi už dlhodobo pretrvávajú spory, manželstvo neplní svoju základnú funkciu a to spoločné bývanie, hospodárenie, láska medzi manželmi, spoločná výchova maloletého dieťaťa. Na základe tej skutočnosti, že tak navrhovateľ ako aj manželka navrhovateľa, jednak v rámci informatívneho stretnutia manželov, manželka aj v rámci vyjadrenia sa k návrhu ako aj na pojednávaní žiadali, aby súd manželstvo rozviedol, súd tomuto návrhu vyhovel.

Čo sa týka zverenia maloletého dieťaťa do výchovy a opatery matke na tomto sa rodičia dohodli a žiadali, aby súd zveril maloletého do výchovy a opatery matke.

Jediným sporným bodom v rámci úpravy práv a povinností k maloletému bola úprava výšky vyživovacej povinnosti otca, ktorú on žiadal vo výške 150,- EUR a matka vo výške 200,- EUR. Súd k tomuto poukazuje na to, že vyživovacia povinnosť rodiča voči dieťaťu vzniká narodením dieťaťa a trvá pokiaľ dieťa nie je schopné samé sa živiť. Vyživovacia povinnosť rodičov sa pri rozhodovaní posudzuje vždy samostatne za každého z nich. Každý z rodičov je povinný vyživovať svoje dieťa, pričom vyživovaciu povinnosť môže plniť niekoľkými formami. Táto môže byť plnená osobnou starostlivosťou alebo starostlivosťou o domácnosť, ďalšou formou plnenia vyživovacej povinnosti je poskytovanie vecných plnení ako napr. bývanie alebo stravovanie (táto forma vyživovacej povinnosti je u toho rodiča, ktorému je dieťa zverené t. j. v našom prípade u matky). Treťou formou vyživovacej povinnosti (teda u rodiča, ktorému dieťa nie je zverené do osobnej starostlivosti) je platenie výživného ako peňažného prostriedku na úhradu potrieb dieťaťa.

Rodič, ktorý sa o dieťa osobne stará (v tomto prípade matka) plní vyživovaciu povinnosť prevažne poskytovaním vecných plnení ako je bývanie, strava, nákup, ošatenie, zabezpečenie zdravotnej starostlivosti a podobne a osobnou starostlivosťou.

Rodič, ktorý sa o dieťa osobne nestará prispieva výživným, ktoré určí súd. Pre určenie vyživovacej povinnosti je smerodajná životná úroveň každého z rodičov, pretože platí premisa, že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojho rodiča. Základnou zásadou pre stanovenie výšky výživného u povinného je miera jeho schopností, možností a majetkových pomerov. V našom prípade súd mal preukázať tú skutočnosť, že v súčasnosti je otcov príjem vo výške 1.113,- EUR. Súd teda poukazuje na tú skutočnosť, že určené výživné predstavuje 18% z čistého príjmu otca, čo vzhľadom na vek maloletého dieťaťa je na túto dobu primerané. Zároveň súd musí poukázať na to, že takto stanovené výživné nemôže v žiadnom prípade otcovi robiť nejaké problémy, keďže tomuto ešte ostane viac ako štvornásobok príjmu oproti tomu, čo má platiť na maloletého J. t. j. vyše 82% z jeho príjmu. Na základe týchto skutočností súd má za to, že stanovené výživné vzhľadom aj na preukázané výdavky matky, ktoré má ona sama spolu spojené s výdavkami na maloletého J. predstavujú pomernú časť, ktorá na tento čas bude poskytovať maloletému dostatočnú kvalitu života v rámci poskytovania výživného zo strany otca a zároveň tohto žiadnym spôsobom neobmedzí v jeho základných potrebách čo sa týka jeho súčasného zárobku.

23. Podľa § 52 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

24. O trovách konania súd rozhodol tak, že trovy konania nepriznal žiadnemu z účastníkov v zmysle vyššie uvedeného paragrafu.

§ 1 ods. 1, 2 zák. č. 36/2005 Z. z.

§ 18 zák. č. 36/2005 Z. z.

§ 22 zák. č. 36/2005 Z. z.

§ 23 ods. 1, 2 zák. č. 36/2005 Z. z.

§ 24 ods. 1 zák. č. 36/2005 Z. z.
§ 62 ods. 1, 2, 4, 5 zák. č. 36/2005 Z. z.
§ 75 ods. 1 zák. č. 36/2005 Z. z.
§ 76 ods. 1 zák. č. 36/2005 Z. z.
§ 52 zák. č. 161/2015 Z.z.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15-tich dní odo dňa jeho doručenia, prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Žiline, písomne (§ 362 C. s. p.).

Podanie urobené v listinnej podobe treba doložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis prílohy mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil (§ 125 ods. 3 C. s. p.).

V odvolaní sa má popri všeobecných záležitostiach (§ 127 ods. 1 C. s. p.) uviesť proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 363 C. s. p.). Pokiaľ zákon pre podanie určitého druhu nevyžaduje ďalšie náležitosti, musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti a o zmene a doplnení ďalších zákonov, v znení neskorších predpisov); ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia sa dáva podľa § 376 C. m. p.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 389 ods. 1, 2 C. s. p., t. j.

1. odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší len ak:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala je patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom,
- c) súd prvej inštancie v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci nevykonával navrhované dôkazy, ak nie je účelné doplniť dokazovanie odvolacím súdom, alebo
- d) nejde o rozhodnutie vo veci samej a dôvody, pre ktoré bolo vydané zanikli alebo ak také dôvody neexistovali.

2. ak sú dané odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 2 C. s. p. odvolací súd zruší odvolaním napadnuté rozhodnutie vo veci samej, zároveň zruší aj právoplatné uznesenie, ktoré rozhodnutiu vo veci samej predchádzalo.

Manžel, ktorý pri uzavretí manželstva prijal priezvisko druhého manžela ako spoločné priezvisko, môže do troch mesiacov po právoplatnosti rozhodnutia o rozvoде manželstva matričnému úradu oznámiť, že prijíma opäť svoje predošlé priezvisko.